

Vabariigi Valitsus

.12.2022 nr 1-6/22-108/3

Kollektiivne pöördumine "Palume aidata üliõpilastel Eestisse jääda!"

Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorraseaduse § 152¹³ punktist 4 ning väliskomisjoni 2022. aasta 20. detsembri otsusest edastab väliskomisjon Vabariigi Valitsusele seisukoha kujundamiseks ja pöördumisele vastamiseks kollektiivse pöördumise "Palume aidata üliõpilastel Eestisse jääda!".

Riigikogu juhatus võttis 2022. aasta 15. septembril menetlusse kollektiivse pöördumise "Palume aidata üliõpilastel Eestisse jääda!", mis edastati menetlemiseks Riigikogu väliskomisjonile.

Väliskomisjoni liikmed kohtusid kollektiivse pöördumise algatajatega esmalt väliskomisjoni väljasõidul Narvas Tartu Ülikooli Kolledžis 13. oktoobril ning seejärel arutas komisjon koos algatajatega pöördumist 21. novembri istungil. Pöördumisega palutakse üle vaadata Vabariigi Valitsuse määrus, millega kehtestati sanktsioon seoses Venemaa Föderatsiooni ja Valgevene Vabariigi agressiooniga Ukrainas (VV määrus 08.04.2022 nr 42). Üliõpilaste praktiline mure on, et nende Eestis viibimise õiguslik alus hakkab lõppema ning sanktsiooni määruse tõttu ei ole hetkel võimalik elamisloa pikendada või uut taotleda.

Algatajad tõid välja, et nad soovivad panustada Eesti tööturule kui kõrgharidusega spetsialistid, kes valdavad eesti keelt. Nad õpivad Eesti maksumaksja kulul ja soovivad ühiskonnale tagasi anda siin oma erialal töötades. Toodi välja, et nad on näidanud oma meelsust ja lojaalsust Eesti riigile ning nende tagasipöördumine ei ole turvaline, sest nad ei toeta sõda Ukrainas. Mitmed üliõpilased tegutsevad vabatahtlikena Ukraina põgenike abistamisel. Komisjonile on edastatud ka ülevaade üliõpilaste tegevuse meediakajastusest. Naasmisel Venemaale või Valgevenesse ähvardavad neid noori repressioonid.

Istungil osalesid Haridus- ja Teadusministeeriumi, Siseministeeriumi ja Välisministeeriumi esindajad, kes selgitasid Vabariigi Valitsuse määruse kehtestamise põhimõtet, milles on keskne koht Eesti julgeoleku tagamisel.

Komisjonis leidis toetust mõtte, et tuleb eristada seda gruppi üliõpilasi, kes juba õpivad Eestis ja soovivad ka edaspidi siia ühiskonda panustada ning kelle puhul on riigil rohkem võimekust hinnata nende motivatsiooni.

Selle sihtrühma suurus on väike ehk neid Vene Föderatsiooni kodanikke, kes on saanud elamisloa õppimiseks, on hetkel 256, millest 2023. aastal aegub 164. Valgevene kodanikke,

kes on saanud elamisloa õppimiseks on hetkel 54. Ehk tegemist on küsimusega, mis vajab kohest lahendamist.

Kuulanud ära pöördumise esindajad, asjaomaste ministriumite esindajad ning õppeasutuse esindajad, on väliskomisjon seisukohal, et kõrgharidusega, eesti keelt valdavad, Eesti meelsed ja Eesti ühiskonda panustada soovivad inimesed on Eesti jaoks vajalikud ning seepärast toetab väliskomisjon nendele tingimustele vastava ja kitsalt piiritletud erandi tegemist. Individuaalse ja juhtumipõhise lähenemise õigus elamisloa taotlemisel õppimiseks või töötamiseks võiks olla neil, kes on omandanud kõrghariduse Eestis. Selline lähenemine on Eesti riigi, ühiskonna ja julgeoleku huvides.

Palun Vabariigi Valitsuse seisukohast ning võimalikust lahendusest teavitada väliskomisjoni.

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Sutt
esimees

Lisad: 1) kollektiivne_pöördumine_VÄLK.pdf
2) E-teade.pdf (AK)

Teadmiseks: Haridus- ja Teadusministeerium
Siseministeerium
Välisministeerium

Birgit Keerd-Leppik
631 6461 birgit.keerd-leppik@riigikogu.ee